

"Pokrok Západu"

PUBLISHED WEEKLY

Entered at the Post Office at Omaha, Neb., as second class mail matter.

Published by Pokrok Publishing Co. 1325 William St., Omaha, Neb.

Subscription by mail — \$1.00 per year.

Vydává:

VDÁVATELSKÁ SPOL. POKROKU
OMAHA, NEBR.
V. A. C. BUREŠ, ředitel.

Předplatné .. \$1.00 na rok.
Do Čech \$2.00 na rok.

Adresujte jednoduše

POKROK ZÁPADU,
OMAHA, NEBR.

Omaha, Neb., 31. března, 1909.

DOPIS Z CHICAGA.

Soudce Waite zemřel. — Registrace. — Město převzme správu letních škol. — Poštovní zůstane. — Stávky na obzoru. — Vyšší školy ve špatném světle. — Čestí umělci do Chicaga. — Černá kronika.

27. března '09. — Svobodomyšlné hnutí v Americe, jmenovitě však v Chicagu, postiženo bylo tento týden nenahraditelnou ztrátou jednoho ze svých nejvládnějších, nejlepší a nejváženějších pracovníků: ve čtvrtek, dne 25. března, po delší chorobě skončil ve svém bytě stařík soudce Chas. B. Waite ve věku 85 let. Podlehl zánětu plíce, jímž zachvácen byl v listopadu loňského roku. Jakkoliv stařík, byl Waite duševně činným do poslední chvíle svého života. Naším svobodomyšlným krajanům představil se naposledy v červnu 1907 a sice na sjezdu svobodomyšlných v Chicagu. Několik zajímavých dat z jeho života: jako mladý právník výborné pověsti ustanoven byl prezidentem Lincolnem za territorialního soudce v Utahu na západě, kdež bylo mu zkoušetí četných protivenství se strany vlády nepřátelských Mormonů. Mormonští vědovci ukládali dokonce o jeho život, následkem čehož vykázaná mu od vlády osobní stráž. V Utahu ztrávil několik krušných let, načež se vrátil do Chicaga, kde věnoval se od té doby právníké praxi a spisovatelství. V oboru spisovatelství došel si světové pověsti svými "Dějiny křesťanského náboženství v prvních dvou stoletích", jež dočkaly se několika vydání v Americe mimo četné překlady do cizích jazyků. Norům na příklad dostalo se tohoto výborného díla v překladu Bjoernse Bjoernsena, známého reprezentanta norské literatury moderní. Dále napsal a vydal: "Herbert Spencer a jeho kritika", "Srovnávací studium deseti jazyků", a "Slovník společných slov evropských jazyků". Přednášel a řečnil na četných shromážděních svobodářů, mimo jiné byl několikrát pozván od chicagské "Stráže Osvojených", aby na jejich schůzích mluvil. Ve své poslední vůli vyžádal si, aby jeho tělo bylo spaleno a pohřbeno v obřadu jednoduše. Zanechává zde manželku a 5 dospělých dětí. Nad rakví osloví shromážděné účastníky pohřbu dr. Roberts, který přijede z Kansas City. — Při poslední přehlídce registračních knih bylo ze seznamu vyřknuto celkem 36,055 jmen. V Chicagu je nyní registrováno úhrnem 404,938 voličů čili o 4,493 osob méně, než před loňskými volbami presidentskými. — Feriální školy chicagské spravovány byly až dosud místními ženskými kluby, místo pak pouze na jejich vydržování přispívalo jistým obnosem, nyní však hodlá správa města sama úplně vydržování a spravování těchto škol převzít. O převzetí správy jedná se nyní ve školní radě. Letní školy navštěvovány jsou zde velice čteně, loni na příklad nebylo ani dostatek míst pro všechny děti, jež se dostavily k zápisu. Celkem vzato, jsou feriální školy ve velkém městech skutečným dobrodíním jak pro obyvatelstvo, tak pro rodiče dětí i pro děti samy. Proč, to nedovedli by čtenáři t. l., usazení většinou na venkově, vůbec pochopiti, neboť slasti, jaké skýtá pobyt chicagské mládeže na ulicích klidným choděním, musí člověk vaktuku prožiti, aby ocenil dobrodíní a mravní užitek feriál-

ních škol. — V poslední dopise jsem psal o brzké změně ve správě místního poštovního úřadu. Jak se však ukázalo, bude dosavadní poštovní úřad ponechán a Chauncey Dewey, jenž měl býti přístřím chieagským poštovním, má slíbený úřad, polkového maršála pro Chicago. — Jelikož dnem 1. dubna vyprší smlouvy s celou řadou unií oboru stavebního a zaměstnavatelé nechtějí, vyhověti požadavkům zvýšení mzdy dělníkům několika nespokojených odborů, je v brzké době očekáváno prohlášení několika stávek. — Na konferenci Severního ústředního spolku kolejí, odbyvané tento týden v Auditoriu, byla vyšší městská škola Jefferson vylovena ze seznamu ústavů a škol, jichž žáci jsou přijímáni do univerzity a sice pro "nedostatečné vyučování", jakým jmenovaná škola, jako celá řada jiných vyšších městských škol, sluje. Před několika měsíci bylo podobně naloženo s jinou městskou školou a to s Lake High School. Taková ostuda ovšem dobré pověsti městských vyšších ústavů školních nikterak neposlouží a bude tudíž nezbytno, aby školní rada dohlédla si do všech škol posramocené pověsti s řádným novým kostětem. — Příští měsíce sjede se v Chicagu několik českých "vopravděkých" umělců. Především je to Emma Destinová, jež přijede sem s newyorskou Metropolitan Opera House Co. S Destinovou přijede současně tenorista Karel Burian. Aby se s těmito umělci setkal, zavítá do Chicaga až z Los Angeles v Californii proslulý virtuos na piano a hudební skladatel Rudolf Friml. Tou dobou přijede sem také malíř Alfons Mucha, aby zde konal přednášky v Art Institutu. Bude také malovat podobiznu deery milionáře Crane-a. Taková náhoda, aby Chicago hostilo současně čtyři velké české umělce, se přihodí jednou za uherský měsíc a následkem toho stojí jistě za poznamenání. — V okresní nemocnici zemřel tento týden Josef Suchý, podlehnuv bodným ranám, jež utřel v hádce s Františkem Házem. Hádky povstala u báru v salonu p. J. Černáka v České Kalifornii, kdež oba po schůzi zabývané hrou spolku "Vornát" statečně popíjeli a smutný výsledek hádky nutno ovšem přičísti pouze nemírnému požití alkoholu. — V jaře čtvrti sřítla se ve čtvrtek pětipatrová zeď nedávno vyhořelého továrního Swiftovy, kteráž nehoda vyžádala si za obět 6 lidských životů. Zabiti byli 2 kontraktori a 4 dělníci, pracující právě u zdi, jež povalena byla, nejsouce vůbec podepřena, prudkým větrem. Takřka náhodou unikl jistě smrti krajan p. Anton Trefil, který nalézal se tou dobou, jsa zaměstnán na stavbě zabíječích kontraktorů, velice blízko nebláhého místa, kam se zeď sřítla. — Pouliční károu přejel byl ve čtvrtek večer na 18. ul. v Plzni 11letý hoch, synek manželky Simbalových. Smrt nastala okamžitě, neboť chlapec byla odřiznuta hlava a rozdrčen hrudní koš. — Do blázince v Dunning poslány byly tento týden z Chicaga krajanky Berta Hrbková a Kamilla Forestová.

NAŠE NÁVŠTĚVY

* Ve středu přijel do Omahy na návštěvu pan Anton Růžek, mladý a dobře prospívající rolník od Prague, Neb. Přijel vlastně s p. F. J. Ufidilem, kterýž sem zároveň doprovázel svoji manželku k léčení. Pan Růžek navštívil nás též v naší tiskárně, při čemž zároveň předplatil sobě na náš časopis.

* Ve čtvrtek zavítal do Omahy na návštěvu četných zde svých přátel mladý dosud krajan pan Jan Novotný z Abie, Neb. Jak s námi sdělil, líbilo se mu v městě našem znamenitě.

* Ve středu přijeli do Omahy pp. Anton Moravec a Václav Hrdý, vážení to rolníci od Ord, Neb. Přivezli do trhu south-omažského káru dobře vykrměnou hovězího dobytka a se strženou cenou, jak s námi sdělili, byli úplně spokojeni. Bodří tito krajané navštívili též naši tiskárnu, by nejen sobě předplatili na milý jim "Pokrok" předplatili, ale zároveň též aby prý s námi trochu porozprávěli.

* Ve středu zavítal do našeho

města na návštěvu svých blízkých přátel p. Frank Krenk, dobře známý rolník od Abie, Neb. Po dobu své zde návštěvy byl p. Krenk milým hostem své sestry a švakra p. Jana Svojtka a pak též paní Grossové. Při této příležitosti navštívil též naši tiskárnu a předplatil sobě na Pokrok. Bylo nám potěšením s p. Krenkem, dávným to našim příznivcem, chvílku pohovořiti.

* V pátek zavítal do naší úřadovny dávný přítel náš, p. M. Čadoně z Gretna, Neb. Přivezl do trhu káru dobytka, za kterýž obdržel velmi uspokojivou cenu. V máze pozdržel se několik dní, aby se tu se svými přáteli pobavil. Bylo nám potěšením s ním si pohovořiti.

* Pan Bohumil Suchánek, upřímný náš přítel z Farwell, Neb., přišel nás navštívit v pátek minulého týdne. Jak s námi sdělil, přijel si pro svoji manželku, která dlela v nemocnici sv. Josefa na léčení po 4 neděle. Poněkud se jí zde ulehčilo, ale musí se ještě setřít. Přejeme p. Suchánekovi úplného pozdravení v době nejbližší.

* V průvodu pp. Jos. Štěrbý a E. Tutsche ze South Omahy navštívil nás pan Jan Hammer z Grand Island. Pan Hammer byl dříve usazen v Missouri, ale asi před třemi týdny přestěhoval se do uvedeného místa Z Omahy odebral se do Kimball, So. Dak. na návštěvu přátel a známých.

Z NEBRASKY.

— Draha Union Pacific rozhodla se dodat další jeden motorový vagon na poboční linii Callaway, a stalo se tak toto pondělí. Nový tento vlak vyjede z Callaway v 7:30 rodní ráno, a přijede do Kearney v 10:40 hod.; z Kearney vyjede ve 4 hod. odpoledne a do Callaway se vrátí ve 7:30 večer.

— Strážce státního vězení v Lincoln, A. D. Beemer, zemřel následkem otravy krve způsobené zjizvením staré rány. Lhůta jeho úřadování měla vypršeti 1. dubna.

— V státní normální škole v Kearney vypukl v sobotu ráno oheň, jež způsobil asi za \$500 škody, než mohl býti uhasen. Škoda byla způsobena hlavně v knihách. Vznik ohně je neznám.

— Rolník Walter Woods, žijící severně od Stanton, zastřelil v minulých dnech pěkného orla, jenž v rozpjatí křídel měřil plných sedm stop.

— Následkem splašení se koni rozrazil si lebka a utrpěl smrtelné poranění Robert Zorn, syn rolníka J. Zorna od Fremont.

— Bývalý kongresník Ernest M. Pollard dlel v minulých dnech v Plattsmouth, kde je majitelem tamějšího časopisu "News-Herald," ježž chce v nejbližší době vydávati jako večerní list. Pollard byl na své farmě v okresu Nehawka.

— Zprávy z Beatrice oznamují, že v tamní krajině jest ozimá pšenice ve výborném stavu, a rolníci tamní mají již i ovsy zaseté. Páda jest ve znamenitém stavu pro další setbu obilí.

— Ve West Point dosáhla v těchto dnech 100 let stáří paní Dora Harstieková ze St. Charles tanssippu, jež považována jest za nejstarší ženu v severní části našeho státu. Paní Harstieková narozena byla v Hanoversku, Německo, 26. března 1809 a v okresu Cumming žije od roku 1860. Jest babičkou 23 vnuků a prababičkou třiceti pravnuků. Jedním z její vnuků jest W. H. Harstiek, nynější okresní klerk jmenovaného okresu.

— Spolkový senátor Burkett dlel přítomně ve svém domově v Lincoln na několikadenní návštěvě za účelem obhednutí, týkajícím se jeho soukromých zájmů.

Ze zákonodárny.

Rozpočtová předloha, přijatá ve sněmovně, byla projednána již také v senátu, a zde byly jednotlivé položky tu a tam zvětšeny, takže dle těchto oprav obnášeti má vydání státní správy pro příští dva roky o \$350,000 více, než předloha původní požadovala. Toto zvětšení státního rozpočtu spadá na účet zřízení kolisea na státním výstavišti pro odhadování dobytka, což si vyžádá si \$100,000, dalších \$20,000 má býti věnováno k zřízení oddělení státní university pro fakultu lékařskou v Omaze, a \$12,000 pro budovu zřízenou a ošetřovatelek

při státním ústavě v Norfolk. — Senátní výbor též schválil ustanovení osmi státních bankovních příslužitelů na místě dosavadních pěti následkem přijetí nového zákona bankovního. Cestovné jich zvýšeno z \$9,000 na \$814,000. Témž ve všech státních ústavěch a úřadovnách obdržel více peněz k řízení těchto pro příští dva roky. Největší obnos přídatku připadá na lincolnský ústav choromyslných, a sice \$50,000.

Oběma zákonodárnymi tělesy prošla též předloha, ustanovující spalování vopřevého dobytka, jež poslo následkem prasečí cholery.

V domě zástupců byla na neurčitou dobu odložena předloha Bolandova, již měla býti udělena výsada omažské vodární společnosti na dalších 25 let, namířena hlavně proti poplatnictvu. K dalšímu jednání o ni asi již v zasedání tomto nedejde.

Nový Komenský Klub založen v Coe College, Ia.

Od doby posledního sjezdu klubu Komenský v South Omaze malý hlouček českých posluchačů v Coe College, Ia., se ucházelo o založení v této koleji, českého střediska, pod jménem Komenský. — Byla dozorei koleje podána žádost o povolení, aby tento klub mohl býti založen dle kolejiňích práv. Dozoree po předložení vyšetření uznal, že účel klubu Komenský jest následitý, a také dano bylo svolení, a dne 24. března byl klub konečně zorganizován a následující zvoleni byli do úřadů: Předsedkyně, sl. Karolina Handlíková; místopředsedon pan J. Balcar; pokladník a tajemník, p. L. Květenský. — Klub se bude scházet každé úterý večer a věnovat bude hodinu ke čtení českých dějin. Program hodlá uspořádat jednou za tři neděle. Stanovy a pravidla budou podrobně vypracovány později. — Klub bude nejmiladší a číselně nejslabší z klubů Komenský, čítaje pouze sedm členů. To však neznamená, že jeho členstvo musí býti vždy tak omezeno. A kdyby klub číselně nesterdil, klub tento bude přece střediskem, kde ten hlouček stejně smýšlejících Čechů bude mocti sebe vzdělávati a hledět se povznést, jakož i jméno české všelkým způsobem a každou možnou cestou. — Zlepšení našeho stavu nezáleží na tom mnoho-li nás je, nýbrž jak mocni jsme. — V příštím čísle budou podány další zprávy o činnosti klubu.

"Prodaná nevěsta" v Chicagu.

Krajan, který hodláji sčestati se výpravy na "Prodanou nevěstu" do Chicaga dne 17. dubna, upozorňuje, že vyjedeme z Omahy v pátek večer, v 6:30 dne 16. dubna. Kupte si listky pouze do Omahy. Odtud pojedeme společně. — Zpět musíme jít také společně, abychom došli sníženého jízdného. Josef Mik, Burlington Sta.

OMAHA.

— V povoláních kruzích dějí se pilné přípravy k zřízení dětských hřišť v hustě zalidněných částech města. Jedno z nich má býti na pozemcích na 19. a St. Mary's ave., kdežto o druhém dosud rozhodnuto není.

— Malá deerska manželé Chas. Semerádových, z jižní 13. ulice, Anežka, nalézá se na seznamu nemocných. Dr. G. Šimánek ji ošetřuje.

— James McDonald, dělník, o-trávil se karbolovou kyselinou ve Washington Hall minulou sobotu odpoledne. Proč tak učinil, není známo.

— Rev. A. W. Clark, který jest superintendentem pro dětskou útulnu, požádal v těchto dnech okresní komisaře, aby darovali kámen ze zdi kolem okresní radnice, ježž byla stržena, pro stavbu nové dětské útulny, jehož bylo by použito jako základů k stavbě útulny. Jak se páni komisaři zachovají v tom ohledu, není dosud známo.

— Tri předlohy přijaty byly zákonodárnou, jichž směr nese se za účelem pensiování učitelů veřejných škol, hasičů a policajtů. Učitelky mají obdržeti pensí \$500 ročně po 35leté službě, 20 roků v Omaze; v pádu činnosti vyučování mají obdržeti učitelka \$30 po dobu onoho stavu. — Hasiči mají

BRANDEIS-OVY OBCHODY

V OMAZE.

Jarní klobouky, jarní obleky pro dámy.
Jarní obuv, mužské obleky pro Velkonoce.

Čestí klerkové v každém oddělení.

obdržeti pensí 50 procent svého služného, avšak nesmí to býti méně než \$50 měsíčně. Požaduje se od nich 25letá činná služba, a k výslužbě jsou oprávněny jich manželky i nedospělé děti. — Policajti mohou obdržeti pensí po 20leté činné službě a sice \$40 měsíčně; podobně i v pádu neschopnosti k službě, zavinené v době služby, a sice po tak dlouho, dokud neschopnost trvá. — Z hasičů byl by oprávněn k výslužbě dle nového zákona též krajan Josef L. Vavřín, kapitán hadičového vozu č. 12.

— Známý zdejší krajan, pan J. Kněžáček, bydlící na jižní 14. ul. obdržel v těchto dnech smutnou zprávu z Českých Novosílek, v gubernii volynské, že tam tragickou smrtí zahynul jeho mladší bratr Josef. V měsíci únoru kteréhož dne jel s povozem z jedné osady do druhé. Když snažil se při jízdě na koni upravit opraf, byl jím uhozen tak, že ztratil vědomí. Konečně se splasil a hnal se tryskem I a půl versty. Když lidem splašený potah podařilo se zastaviti, byl Josef Kněžáček už mrtvolou. Josef Kněžáček narozen byl dne 12. prosince r. 1862 v Tikovách, kraj jihčeský, Čechy, do Ruska se vystěhoval dne 28. června r. 1870 jako hoch se svými sourozenci. — Chystal se tamější svoji usedlost prodat a odebrati se do Ameriky za svými přáteli již nyní na jaře. Osud však rozhodl jinak. Zanechává po sobě manželku a 7 dětí; 4 deery jsou již prodány, dvě dosud nejsou zletilé a jediný hoch pracuje jako zámečnick v Rusku. Vedle toho zanechává staříčkou matku, sestru, Františku Spurovou, na Rusi a bratry: Jana, Franka, Karla a Aloise. Dlužno podotknouti, že osada, v níž se rodina Kněžáčková nalézala, je téměř zcela česká, a podobně též osady okolní. Na Rusku žije kolem 100,000 Čechů, a velká část z těchto nalézá se v gubernii volynské. Pan Kněžáček sám dlel na Rusi 19 let a prodělal tam četné svazky, ježž byly údělem prvním osadníkům. Pozůstali necht příjmom naši soustrast.

Farmy a lesy na prodej.

Kdo si přeje změnit domov a jíti kde jest jistá úroda každý rok, kde jest čistá, zdravá voda i počasí, kde může s malým kapitálem počítati, farmářti a spláčet si farmu po dlouhá léta, bydliti blízko města na rovině, mezi Čechy a editi se jako ve staré vlasti, kde roste to samé i práce v poli ta samá. Zde vpravite se snadno do farmářského života, ten jediný pokrok prospívající dnešní doby jest rolník v Americe. Píte, krajané, mám krásné pozemky a farmy na prodej blízko města co farmář a obstaravatel pozemků výhradně pro národ český. Váš službovalý

JOHN SCHAUER,
Phillips, Wis.

— Před uzavěrkou listu obdrželi jsme z Lincoln zprávu, že zemřel tam krajan Jan Kresl z Tobias, Neb. Vyslovujeme pozostávajícím svoji soustrast.

— Pan D. L. Nozička z Atkinson, Neb., s paní nalézá se v léčení v Excelsior Springs, Mo. Přejeme jim ze srdce brzkého pozdravení.

Starý je vždy novým.

Ani nejvyhlášenější léky nové doby nemohou se obejít bez výtažků z léčivých kořenek a bylin, které bývaly od pravěku a u většími národy dosud jediným léčivým prostředkem ve všech nemocích. I "Křížové léčivé hořké víno" pozůstává z těchto léčivých extraktů, které Dr. Lowe, Prof. Dr. Med. Hagewald, Dr. Hughes, Dr. Quinlon, Prof. C. Fisher a takřka všichni nejvýtečnější lékaři ku svým lékům používali a dosud odporučují. — "Křížové léčivé hořké víno" dle návodu prvního vynálezce v Americe, J. A. Kolina, nikdy ve svém účinku neseleže a proto osoby trpící následkem zkažené krve, měly by užívati toto. Žádejte v lékárnách a hostincích jen "Křížové léčivé hořké víno," ježž vyrábí jediné velkoobohod vlnem a lihovinami, Eugene Parisek Co., 659—661 Blue Island avenue, Chicago, Ill.

Starou cestu přes planiny z r. '49

zaujímá přítomně dráha

Union Pacific.

Popis této nanejvyš zajímavé historie nalézá se v "The Overland Route to the Road of a Thousand Wonders", obsahující mnoho vyobrazení a barvách překrásných výjevů podél přímé dráhy do

Kalifornie.

Zašle se zdarma po obdržení 12c. na poštovně.

Obsluha v jídelních vozech jest nejlepší na světě.

Elektrický blokový signál po celé délce.

Bezpečná dráha k cestování.

Union Pacific R. R. Co., Omaha.

Pro Kansas a okolí adresa:

PHILIP S. CROSS, Agent, WILSON, KANSAS.